

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ У
КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

УПУТСТВО ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao комисију Одлуком бр. 941 од 24. 6. 2025. године Наставно-научно веће Филозофског факултета Универзитета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици образовало је Комисију за оцену урађене докторске дисертације <i>Елементи композиције у писменим задацима ученика другог циклуса обавезног основног образовања</i> кандидата Зорице Сорак</p> <p>2. Састав комисије, име и презиме сваког члана, звање, ужа научна област, назив факултета (установе) у којој је члан комисије запослен:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Др Марина Јањић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Нишу, научна област Филолошке науке, ужа научна област Српски језик, Методика наставе српског језика, председник Комисије,2. Др Јелена Михајловић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици, научна област Филолошке науке, ужа научна област Савремени српски језик, ментор,3. Др Ана Јањушевић Оливери, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици, научна област Филолошке науке, ужа научна област Савремени српски језик, члан Комисије.
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Зорица, Велимир, Сорак</p> <p>2. Датум рођења, општина, република: 11. 11. 1969. Лепосавић, Република Србија</p> <p>3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: /</p> <p>4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: /</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
<p><i>Елементи композиције у писменим задацима ученика другог циклуса обавезног образовања</i></p>

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација *Елементи композиције у писменим задацима ученика другог циклуса обавезног образовања* кандидата Зорице Сорак написана је на 278 страна текста, укључујући и списак литературе. Штампана је форматом Times New Roman, величина фонта је 12 и проред 1,5. На почетку тезе дати су резимеи на српском, енглеском и руском језику, након којих следи *Садржај*. Увод се састоји из четири одељка, док главни део дисертације чини четири поглавља, такође састављена из више одељака: *Преглед досадашњих теоријских разматрања о писменим задацима*, *Истраживање наставне праксе и анализа резултата*, *Предлози за унапређење наставне праксе* и *Закључак*. Након тога следи списак коришћене литературе.

0. Увод (стр. 1–15): У уводном делу рада образложен је приступ теми, представљени су предмет и задаци истраживања, циљеви и методологија израде рада, постављене су хипотезе истраживања.

Предмет истраживања – писмено изражавање и, уже, израда писмених задатака повезани су са циљевима образовања, стандардима образовних постигнућа, као и са компетенцијама које ученици другог циклуса обавезног образовања развијају током школовања. Полазећи од става да су формални писмени задаци огледало ученичке језичке културе и компетенција у писменом изражавању, у раду се указује на значај њихове правилне израде у другом циклусу обавезног образовања јер се преко њих развија и процењује способност ученика за комуникацију на матерњем језику.

Основни циљ истраживања које је спроведено и анализирано у дисертацији јесте да се утврди у којој су мери присутни елементи композиције у писменим задацима ученика од петог до осмог разреда, те да се утврде одступања и најчесталији недостаци у композиционом јединству ученичких задатака како би се уз извесне сугестије и упутства беговремено отклонили. Још један од циљева јесте и да се докаже значај увођења ученика у припрему и примену плана композиције писменог задатка.

При изради дисертације примењиван је методолошки плурализам (анализа педагошке документације, дескриптивна, компаративна и метода анализе и синтезе).

Основна хипотеза од које се кренуло у истраживање заснива се на тврдњи да су у писменим задацима ученика другог циклуса обавезног основног образовања ретко присутни сви елементи композиције, те да садржаји актуелних уџбеника не нуде наставне садржаје о техникама израде писменог задатка. Осим ових темељних, постављене су и следеће претпоставке:

- у својим писменим задацима ученици примењују све облике изражавања;
- већина ученика у наративним, дескриптивним и аргументативним текстовима само формално поштује композиционо јединство;
- добро осмишљеним методичким активностима могу се побољшати ученичка постигнућа у домену писменог изражавања.

I Преглед досадашњих теоријских разматрања о писменим задацима (стр. 16–69): У овом поглављу дат је преглед и тумачење кључних теоријских појмова значајних за тему којом се кандидат бави. Најпре је прецизно одређен појам *писмени задатак*, при чему су наведена сва досадашња релевантна истраживања и важећи законски школски акти Републике Србије којима се он одређује, као и табеларни преглед броја часова по разредима предвиђен за реализацију писмених задатака од петог до седмог разреда. Затим се дефинише појам *композиција* и *план композиције*. Прате се и анализирају елементи композиције у писменим задацима и наглашава значај њиховог формалног обележавања (издвајање параграфа). У

посебном одељку прати се заступљеност појма *композиција писменог задатка* у *Образовним стандардима постигнућа* за сва три нивоа (основном, средњем и напредном) за наставни предмет Српски језик и књижевност, кровном документу који је обавезујући за све основне школе у Републици Србији. У следећем одељку докторанд прати заступљеност појма *композиција писменог задатка* у уџбеницима граматика за други циклус обавезног образовања. Анализом су обухваћени уџбеници граматика од петог до осмог разреда основне школе који су одобрени од стране Завода за унапређивање образовања и васпитања за школску 2021/22. годину издавачких кућа Бигз школство, Вулкан издаваштво, Герундијум, Едука, Завод за уџбенике, Клет, Креативни центар и Нови Логос. На крају овога поглавља налази се одељак у коме се анализирају врсте и типови писмених задатака према датим захтевима и одабраним облицима изражавања. Објашњавају се следећи облици изражавања: описивање или дескрипција, приповедање или нарација, извештавање, репортажа, расправа, приказ и есеј.

II Истраживање наставне праксе и анализа резултата (стр. 70–186): Истраживање наставне праксе засновано је на анализи писмених задатака из корпуса сачињеног од 480 састава ученика основних школа „Петефи бригада“, Кула, „Станислав Сремчевић“, Крагујевац и „Свети Сава“, Косовска Митровица, написаних у 120 вежбанки. Основни циљ истраживања био је да се утврди у којој мери су присутни елементи композиције у писменим задацима ученика другог циклуса обавезног образовања, те да се утврде одступања и најфреквентнији недостаци у композиционом јединству. Истраживано је и увођење ученика у припрему за израду писменог задатка и примену плана композиције писменог задатка на коме се, заправо, и заснива поменуто композиционо јединство. Полазна тачка истраживања била је утврђивање усклађености задатих наслова на писменим задацима са обавезујућим облицима изражавања који се изучавају по разредима, а који су дати у исходима учења. Истраживане су и карактеристике кохезивних веза – веза остварених лексичким понављањем тематске речи и повезаност параграфа унутар писменог задатка. Током истраживања анализирана је и описивана педагошка документација и ученичке вежбанке у којима су рађени формални писмени задаци из трију школа у Републици Србији. Писмени задаци су аналитички разматрани и процењивани по категоријама структуралности (три композициона елемента – увод, разрада и закључак), а потом су сви резултати синтетизовани, на основу чега су и изведени коначни резултати. Истраживање, такође, има елементе фундаменталног, оперативног и трансверзалног јер се у току рада тежило утврђивању неких општих законитости, те, истражујући неке појавности у ученичким писменим задацима у различитим местима у Републици Србији, унапређивању праксе.

III Предлози за унапређивање наставне праксе (стр. 187–258): На почетку овога поглавља указује се на значај познавања и развоја методике наставе српског језика и књижевности, те, у оквиру практичне наставе српског језика и књижевности, на значај подучавања ученика у писању састава, јер је то веома комплексан и одговоран задатак коме претходе сазнања из области граматике, правописа и стилских могућности приликом изражавања на српском језику. Веома је значајно да ученицима буду познати и јасни сви кораци у креирању текста/писменог састава, сви композицијски елементи, као и могућности повезивања делова текста у целину. Наглашава се да је у савременој настави веома важно да ученици прођу кроз све фазе настанка писменог састава, полазећи од прикупљања наставног материјала до његовог распоређивања у плану композиције. У циљу побољшања наставне праксе у области писменог изражавања и, уже, у изради писмених задатака, препоручује се увођење иновативних наставних метода на часовима припреме за израду писменог задатка: рад на различитим задацима у паровима и групи, креативни задаци са савремених темама, употреба различитих дигиталних алата, увођење специјализованих вежбанки за израду писмених задатака и

адекватна обука наставника у овој области. Истиче се да припреме за писање и развој ученичких компетенција у овој области почињу знатно пре него што се ученици сретну са израдом формалних писмених задатака у четвртом разреду основне школе. Мотивација и компетенције ученика у домену писменог изражавања могу се развијати различитим наставним и ваннаставним активностима. Укључивање ученика у рад школских секција (литерарна, новинарска и лингвистичка), пројектна настава, пројекти и књижевни конкурси могу позитивно утицати на развој писменог изражавања ученика. У овом поглављу, као један од начина за унапређење практичних часова припреме за израду писменог задатка и израду писменог задатка дати су обрасци за методичке припреме за час израде писменог задатка за сва четири разреда другог циклуса обавезног основног образовања, а дизајниране су и специјализоване вежбанке за час израде писмених задатака за пети, шести, седми и осми разред.

IV Закључак (стр. 259–271): У закључку су сумирани теоријски и емпиријски резултати истраживања у контексту постављених циљева, задатака и хипотеза, те је указано на њихов значај у даљем развоју наставе писменог изражавања и, уже, часова израде писмених задатака. Посебно је наглашена важност присутности свих композиционих елемената при писању писменог задатка, као и припрема и примена плана композиције. На основу добијених резултата, понуђене су конкретне смернице за креирање савременијих модела часова припреме за израду писмених задатака, укључујући и препоруке за увођење креативних материјала и стратегија развоја ове наставне области, чиме ће се допринети свеукупном развоју језичких компетенција ученика.

Након *Закључка* следи *Литература* (стр. 272–277), *Биографија* аутора (стр. 278) и обавезни административни формулари (279–283).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација под називом *Елементи композиције у писменим задацима ученика другог циклуса обавезног образовања* кандидата Зорице Сорак у целини представља оригинално научно дело и вредан допринос методици наставе српског језика, нарочито писменом изражавању. За предмет истраживања има писмене задатке ученика од петог до осмог разреда основне школе, односно анализу композиционих елемената у њима. Истраживани проблем значајан је из неколико разлога. Овладавање компетенцијама из области језичке културе односно писменог изражавања битно одређује ученике у друштвеном окружењу, нарочито на тржишту рада након завршеног школовања. Изражавајући се писмено, ученици имају на располагању само речи и правописну норму, па је потребно посебно умеће, које се стиче током образовног процеса, да изразе своје мисли, осећања, идеје и ставове. Значај обуке у изради писмених задатака је несумњив, те је отуда и практична вредност ове дисертације од изузетног значаја за наставу језичке културе. Истраживање које је приказано у раду омогућава критичко сагледавање наставне праксе, идентификовање постојећих слабости у приступу изради писмених задатака, као и боље разумевање проблема са којима се ученици и наставници у пракси срећу. Циљ је проналажење ефикасних решења, имплементација иновативних и функционалних поступака, који ће допринети лакшем и бољем сналажењу ученика током припреме за израду формалних писмених задатака, али и у сваком другом облику писменог изражавања.

Дисертација се састоји из два комплементарна дела, теоријског и емпиријског. У теоријском делу рада, приликом читања релевантне литературе и издвајања научно утемељених ставова и резултата у овој области, примењене су методе дескрипције, анализе и синтезе и метода логичког закључивања. Поред поменутих метода, при истраживању је коришћена и компаративна метода. Затим, дефинисан је контекст истраживања, формулисан је проблем, обраложен су циљеви и хипотезе. Предмет истраживања је повезан са досадашњим научним

сознањима, чиме је успостављена чврста основа за истраживање. У фокусу истраживања нашли су се писмени задаци ученика другог циклуса обавезног образовања, са циљем да се утврди у којој су мери присутни елементи композиције у њима, те да се утврде недостаци у композиционом јединству, како би се, уз неке иновативне поступке и сугестије, у перспективи отклонили.

Емпиријски део рада чини истраживање наставне праксе, реализовано у трима основним школама: ОШ „Петефи бригада“, Кула, ОШ „Станислав Сремчевић“, Крагујевац и ОШ „Свети Сава“, Косовска Митровица. Током истраживања примењивано је више метода и техника. Анализирана је и описивана педагошка документација и ученичке вежбанке у којима су рађени формални писмени задаци. Метода анализе коришћена је при разматрању места писмених задатака у програмима наставе и учења у другом циклусу обавезног образовања, а посебан акценат био је на исходима учења. Метода квалитативне анализе примењивана је у истраживању писмених задатака са становишта заступљености свих елемената композиционог јединства, као и заступљености садржаја који се односе на композицију писмених задатака у уџбеницима за предмет Српски језик и књижевност. Компаративном методом испитивана је заступљеност композиционих елемената по разредима. За истраживање присуства кохезивних елемената у текстовима писмених задатака коришћена је метода аналитичког приступа читањем и оцењивањем текстова како би се утврдили начини којима су реченице повезиване у пасусе и пасуси у целину. Такође је праћено да ли постоји јасна структура (увод, разрада и закључак), понављање тематске и кључних речи зарад одржавања континуитета и наглашавања теме, коришћење везника, речца и израза у функцији конектора и маркера и логичан распоред излагања.

Полазна тачка у истраживању било је утврђивање усклађености задатих наслова на писменим задацима са обавезујућим облицима изражавања који се изучавају по разредима, а који су дати у исходима учења. У задацима ученика петог разреда присутни су сви обавезујући облици писаног изражавања (дескрипција – портрет и пејзаж) и приповедање. У шестом разреду у програмима наилазимо на захтеве за препричавањем различитих врста текстова (без сажимања и са сажимањем), те причањем о догађајима и доживљајима, састављањем обавештења, вести и кратког извештаја. У задацима ученика шестог разреда није било задатака са захтевом препричавања, писања обавештења, вести и извештаја. У задацима ученика седмог разреда присутни су сви планирани облици изражавања. Поред оних из претходних разреда, уводе се и технички и сугестивни опис, репортажа и аргументативни текст. У осмом разреду уводи се писање приказа, есеја и расправе, а у вежбанкама није било само писања приказа.

Када је у питању структура целовитог писменог задатка, истраживање је показало да заглавље и наслов писменог задатка ученици пишу у високом проценту. Међутим, недоследни су у томе да имају у задатку три кључна композициона елемента – увод, разраду и закључак. Композиција од три до пет одељака је најзаступљенија у петом и осмом разреду (84,70% и 89,60%), у шестом је тај проценат 81,65% и у седмом 77,68%. Ови и остали подаци наведени у дисертацији могу помоћи у планирању наставе писменог изражавања на дужи временски период.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање у оквиру рада на докторској дисертацији:

- Сорак, З. (2022). „Композиција у писменим задацима из српског језика и књижевности у другом циклусу обавезног образовања“, *Учење и настава*, VIII/1, стр. 89–108.
- Сорак, З. (2023). „Композиција писмених задатака у уџбеницима граматике за други циклус обавезног образовања“, *Српска баштина*, VIII/1, (стр.112–127).

Навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

- Сорак, З. (2012). „Утицај образовања на формирање културних потреба младих“, Школски библиотекар, Београд, број 3.
- Сорак, З., Милојевић, М. (2013). „Укљученост (партиципација) родитеља етничких мањинских група у рад средњих школа“, *Школски библиотекар*, бр. 4.
- Сорак, З. (2018).. „Едмодо у настави српског језика у другом циклусу основне школе. *Наука без граница 1*, Будућност без граница. Међународни тематски зборник. Ур. Јелена Минић и други. Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини, 75–90.
ISBN 978-86-6349-098-7
- Сорак, З. (2019). „Туђи говор у роману Аги и Ема Игора Коларова“, *Учење и настава (V-2)*. Београд: KLETT друштво за развој образовања, стручни чланак: 277–292.
<https://www.klettobrazovanje.org/Casopis/uin%20br2%202019.pdf>
ISSN 2466-2801
- Сорак, З. (2020). „Палеографија Морачког поменика“. *Криво*. Крагујевац: Удружење књижевника Србије – Књижевна заједница Крагујевац, 133–153.
ISSN 2620-0120
- Sorak, Z. „COOPERATION IN THE EDUCATIONAL PROCESS DURING THE CORONA 19 VIRUS EPIDEMIC IN THE REPUBLIC OF SERBIA. EXCEPTIONAL CHILDREN: EDUCATION AND TREATMENT“. Special Issue: Educational and Youth Work Today Vol.2, No. 5, Society of Vojvodina’s Special Educators, Novi Sad, Republic of Serbia/, 459–460.
(Рад је цитиран у: Ђорђевић, Д., Цвијетић, М. & Дамјановић, Р. „Искуства учитеља и наставника током реализације наставе на даљину услед пандемије вируса корона (COVID-19)“. *Иновације у настави*, XXXIV, 2021/2, стр. 97.)
- Сорак, З. (2020). „Лични надимци у селима копаоничке области у општини Лепосавић“, *Јухорски записи*. Својново – Крушевац: Историјски архив Крушевац.
ISBN 978-86-80836-12-6.
- Сорак, З. (2020). „Синтакса у настави српског језика у другом циклусу обавезног образовања“, *Баутина* (30/52), 31–144, прегледни чланак.
<https://tinyurl.com/2cp8jflr>.
- Сорак, З., Перић, В. (2021). „Подучавање књижевности кроз Монтесори метод као превенција дискриминације“, Традиционално и савремено у уметности и образовању, Међународни научни скуп, Косовска Митровица, 8–10. новембар 2019.
- Sorak, Z. (2020): *Грађанска уџоника – учимо о људским правима, слободи изражавања и владавини права*, Приручник за наставнике грађанског васпитања, Припреме за часове пројектног учења: Остваривање права на рад жена у ruralним срединама. Београд: Грађанске иницијативе, стр. 74–80. (dostupno na linku <https://www.gradjanske.org/prirucnik-za-nastavnike-gradjanskog-vaspitanja-gradjanska-ucionica-ucimo-o-ljudskim-pravima-slobodi-izrazavanja-i-vladavini-prava/>)
- *Критичко мишљење и решавање проблема у школи* (2021): Збирка примера припрема за часове и школских пројеката на којима се подстиче критичко мишљење и решавање проблема и користи микробит / [уредници Јелена Најдановић Томић, Саша Гламочак, Лазар Бојичић]. Београд: Британски савет (Зорица Сорак је радила на доради припрема

за Српски језик и књижевност и Српски језика као нематерњи) (доступно на линку <https://zuov.gov.rs/wp-content/uploads/2021/06/Zbirka-britanski-savet.pdf>).

- Кнежевић, Б. Сорак, З. (2024): *Ћирилицом по свету, Пишем и читам ћирилицу*, Радна свеска из српског језика за млађи узраст основне школе у иностранству. Крагујевац: Књижевна заједница Крагујевац.

<https://zuov.gov.rs/baza-udzbenika-i-nastavnih-sredstava/#1553602271518-ae5587a3-8476>

VII ЗАКЉУЧЦИ, ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Истраживање приказано у докторској дисертацији *Елементи композиције у писменим задацима ученика другог циклуса обавезног образовања* рађено је на корпусу од 480 писмених задатака ученика од петог до осмог разреда, који су били распоређени у 120 вежбанки. У ученичким радовима праћено је и анализирано више проблема који се тичу њихове структуре. Поред усклађености задатих наслова на писменим задацима са обавезујућим облицима изражавања који се изучавају по разредима и структуре целовитог писменог задатка (заступљеност три основна композициона дела), анализирана је њихова организација по пасусима, а праћене су и кохезивне везе остварене лексичким понављањем тематске речи и разноврсност употребљених конектора. Основна хипотеза изнета у опису истраживања да су у писменим задацима ученика другог циклуса обавезног образовања ретко присутни сви елементи композиције и да се углавном ради само о формалном навођењу и поштовању композиционог јединства, без суштинске повезаности међу њима, показала се тачном. Потврђено је да су увод и закључак, као обавезни елементи композиције, често само формални, а не и функционални елементи композиције. Још једна изнета претпоставка – да актуелни уџбеници не нуде садржаје о техникама писања писменог задатка – такође се показала тачном јер је занемарљив број уџбеника у којима су пронађени садржаји у вези са поменутима активностима. Тврдња да ученици примењују све облике изражавања који су прописани исходима је тачна. Ученици користе већину захтеваних облика у својим писменим задацима. Теза да ученици у својим радовима само формално поштују композиционо јединство (имајући на уму постојање кохезивних веза) није потврђена јер је у корпусу који је истраживан утврђено присуство средње јаких кохезивних веза понављањем тематске речи и нешто слабије везе употребом конектора. На основу добијених резултата, аутор предлаже следеће: нарочито у петом, али и у осталим старијим разредима од посебне важности је обучавање ученика које се односи на технику израде писменог задатка, композицију и план за израду композиције писменог задатка; важно је да наставници приликом припреме за израду и израде писменог задатка обавезно дају детаљна појашњења и упутства у вези са темом и насловом писменог задатка и захтеваним обликом изражавања; потребно је да наставници континуирано, у свим разредима, упућују ученике на значај и обавезност присуства сва три композициона елемента, са посебним освртом на писање сваког од њих; неопходно је ученике стално упућивати на репрезентативне примере и вежбања; потребно је усагласити рад у наставној пракси са препорукама о остваривању програма наставе и учења у свим разредима и увести и теме/насловне које захтевају примену и других стилова изражавања, као и нове врсте текстова; важно је уједначити писање текста у заглављу, имати обележен простор у вежбанци у коме ће текст писати ученици, део за наставникове напомене те вертикалну линију на листу вежбанке од које ће почињати нови ред; веома је значајно подстицати ученике на употребу конектора у писменим задацима, уз позивање на референтне примере и појашњење значења појмова конектор и маркер. У циљу побољшања наставне праксе препоручује се увођење иновативних наставних метода на часовима припреме за израду писмених задатака, рад у паровима на различитим задацима, креативни задаци са савременим темама, употреба различитих дигиталних алата и, као најзначајније, увођење специјализованих вежбанки за Српски језик и књижевност за сваки разред. Најзад, континуирана обука наставника у овој области је нешто

што се подразумева и од чега директно зависи успешност и квалитет спровођења свега наведеног. „Писмено изражавање и писмени задаци су много више од мере остварености исхода и достизања образовних стандарда јер развијају и обликују мишљење и креативност код ученика, развијају писменост и комуникацијске вештине, те су стога од суштинског значаја за образовање и живот у савременом друштву“, констатује на крају кандидат.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА
НАПОМЕНА: Навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Дисертација *Елементи композиције у писменим задацима ученика другог циклуса обавезног образовања* кандидата Зорице Сорак написана је у складу са прописаним стандардима и критеријумима за израду завршног рада на докторским академским студијама. Дисертација има јасно уобличену структуру која омогућава лако праћење и разумевање изложеног садржаја. Теоријски преглед литературе је свеобухватан и усклађен с истраживаном темом. Практично истраживање је реализовано на репрезентативном узорку и усклађено је са стандардима научно-истраживачког рада, уз примену адекватне научне методологије. Кандидат је резултате истраживања изложио јасно и логично, чиме је успостављена јасна веза између постављених хипотеза и добијених резултата. Коначно, у дисертацији су успешно повезани нађени резултати са постојећим научним сазнањима, дати су предлози за побољшање практичне наставе у овој области, чиме аутор показује разумевање ширег контекста истраживаног проблема и његове повезаности са целокупном наставом писменог изражавања, шире – језичке културе и, на крају, језичке компетенције уопште.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, Комисија предлаже:

У складу са изнетим мишљењем, Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију *Елементи композиције у писменим задацима ученика другог циклуса обавезног образовања* кандидата Зорице Сорак и предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици да усвоји овај Извештај и омогући кандидату да приступи одбрани докторске дисертације.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. *M. Janik*
2. *J. Михајловић*
3. *A. Jan. Anberin*